Anders Gadegaards prædiken 11. søndag efter trinitatis

Taler
Anders Gadegaard
Sognepræst og fhv. domprovst

Dato
7. juli 2019

Sted
Vor Frue Kirke, Københavns Domkirke

Omstændigheder
Denne prædiken blev holdt til en jazzmesse

Prædikentekst
Lukasevangeliet kapitel 7, vers 36-50

BÆREDYGTIGHED

Den nyligt afholdte valgkamp bød på nogle reelle problemstillinger. Befolkningen kræver, at der findes løsninger på, hvordan vi kan sikre bevarelsen af kloden, så kommende generationer også får glæde af den. Politikerne overbød hinanden med løsninger på problemet med den globale opvarmning. Intet er vigtigere for menneskeheden end at fremme en bæredygtig udvikling på jorden, og FN's 17 verdensmål er en god begyndelse. Her forpligter alle 193 medlemslande sig til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheden, bekæmpe klimaforandringernes negative konsekvenser, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle. Lad os fra nu af udelukkende måle samfundsudviklingen på disse 17 mål.

For kloden er betroet os. Den er vores ansvar. I skabelsesberetningen hører vi, at Gud skabte jorden og menneskene og sagde til dem: Tjen jorden og tag vare på havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden. I den danske oversættelse står der: underlæg jer jorden og hersk over dyrene. Meningen er den, at det skal ske for jordens og dyrenes skyld, så for at undgå den opfattelse, at det skulle betyde, at vi kan skalte og valte med klodens liv efter forgodtbefindende, bør man læse: Tjen jorden. For det er et forvalteransvar, vi har. Vi er betroet en gave, som skal plejes – ikke en legeplads for vores uindskrænkede selvudfoldelse.

Alt og intet er os givet. Alt, hvad vi er og har, er givet os. Gud er livskraften, årsagen til, at noget er, og ikke blot ingenting. Den kraft, som gør, at du og jeg er, er Gud, den kraft, der hvert sekund giver væksten. Men samtidig er Intet givet os, for vi forlader denne verden lige så tomhændede, som vi kom ind i den. Alt er til låns, for at vi skal række det videre. Vi er forvaltere og tjenere, ikke ejere. Og der er brug for at minde os om, at alt er til låns til det fælles bedste og ikke til egen fordel. Ejendomsretten er således en tvivlsom konstruktion, for Gud er giveren. Og vi står i Hans, i livets tjeneste. Derfor skylder vi at have opmærksomheden rettet mod dem, som mangler. Og ikke kun blandt vore nærmeste. I det globaliserede samfund er vores næste ikke bare naboen, men enhver, som er afhængig af, at vi bidrager til en retfærdig fordeling af goderne – uanset, om vedkommende opholder sig her eller på den sydlige halvkugle.

Alt er givet os. *Taknemmeligheden* er den mest grundlæggende religiøse følelse. I sin generelle form kan den ikke eksistere uden en gudsforestilling. Hvem skulle man ellers være taknemmelig overfor, hvis det er den udefinerlige taknemmelighed over livet som sådan, der er tale om? Naturen, farverne og formerne eller bare det, at jeg er til. Kun mod Gud kan den tak rettes – og det gør vi, hver gang vi beder en bøn. Vi begynder med at sige tak. Tak for, at forud for os og alt, hvad vi måtte udrette eller ikke udrette, er vi givet del i Guds gave. Livet, Evigheden, Herligheden, Kærligheden. Heraf følger både lysten og pligten til *frimodig generøsitet.*

Det er kvinden i fortællingen, det bedste eksempel på. Det må have været et voldsomt og gribende syn – måske også pinligt. De tilstedeværende har sikkert følt sig ilde til mode ved synet af den totale hengivenhed, kvinden så spontant viser Jesus. Ikke mindst når man kender kvindens omdømme i byen. Med tårerne trillende ned ad kinderne bøjer hun sig ned og vasker Jesu fødder med sine tårer, tørrer fødderne i sit hår, kysser dem og masserer dem med olie. Stærkt forargeligt, at Jesus lader alt dette ske. En synderinde i farisæerens hus! Og Simon forventer, at Jesus fatter sig og viser kvinden fra sig.

Men tværtimod. Jesus fortæller en lignelse. Umiddelbart er den lige til at forstå, sådan som den er bygget over det traditionelle noget-for-noget princip. Den, som får eftergivet mest gæld, elsker logisk nok pengeudlåneren mest. Denne lignelse anvender Jesus til at sammenligne farisæeren og kvinden, hvor farisæeren uventet bliver den lille. For hvem af de to har vist Jesus den største kærlighed? Kvinden selvfølgelig. Hun har ødslet med den kostbare olie af ren

kærlighed. Og hvem af de to har elsket mest, hvis man ser på deres liv i større sammenhæng? Farisæeren, der pr. definition er optaget af sin bedreviden, sin dom over andre? Eller kvinden, der glæder mange med sin kærlighed? Kvinden naturligvis! Dermed er det pludselig den foragtede synderinde, som fremhæves. Hun, som opløst af gråd kaster sig for Jesu fødder i voldsom hengivelse. Fordi han, måske ene af alle, agter hende.

I kærligheden er der ikke plads til grundige overvejelser over omkostninger og risici. Man er ødsel overfor den elskede, man kan ikke andet. Og til denne kvinde siger han: "Din tro har frelst dig." At tro er at leve sådan, stærkt, spontant, uden frygt for at give af sig selv, og samtidig med bevidstheden om, at det lykkes alt for sjældent, og at vi derfor hele tiden har brug for tilgivelse. At tro er at stole på, at tilgivelsen fra Gud får vi, uanset hvem vi er, og derfor bør det også falde os let selv at tilgive andre.

Den, der kun får lidt tilgivet, elsker kun lidt. Den sætning er centrum i Jesu svar til farisæeren, og på mange måder udsiger den alt, hvad det kommer an på i den kristne tro. Den, der kun får lidt tilgivet... Jamen, er der forskel? Er tilgivelsen ikke for alle? Jo, men pointen er, at det, at jeg bliver tilgivet, er selve forudsætningen for, at jeg kan elske meget. Farisæeren får ikke meget tilgivet, for han mener ikke, at han har brug for tilgivelse. Han lever i det store og hele, som han mener, han skal. Han lever efter loven. Men netop derfor elsker han kun lidt, påstår Jesus! For anser man sig for at være skilt ud, fordi man i det store og hele gør alt det rigtige, ja så føler man sig hævet over andre, så hører man ligesom ikke til sammen med dem og er derfor heller ikke rigtig involveret med dem. Sådan en selvretfærdighed giver ikke plads til ret megen kærlighed til andre end lige dem, man deler opfattelse med.

Den, der kun får lidt tilgivet, elsker kun lidt. Den, der ved om sig selv at have megen tilgivelse behov og derfor også ved, at man intet har at lade andre høre, han kan elske meget. Han kan glæde sig over at se det andet menneske i dets væsens udfoldelse, glæde sig ved mangfoldigheden. Være ødsel med sin mildhed, sin opmærksomhed, sin tid. For vi har selv fået alt af Vorherre.

Lev stærkt og frygtløst. Tag vare på dit liv, dine muligheder, dine omgivelser. Lad glæden over livets rigdom fylde dig. Lad kærligheden og tilgivelsen råde. Lev

med bæredygtighed i forhold til kloden og i forhold til andre mennesker. At leve bæredygtigt betyder at leve med vilje til at bære over med dem, der fejler imod dig, og med vilje til at bære den oppe, der er ved at segne. Lev lidenskabeligt engageret i din opgave og roligt, fyldt af glæde og fred i sindet over, at alt er givet dig på forhånd. Du hører i evighed, i liv og død, hjemme i Guds kærlighedsrige.

Kilde
Anders Gadegaard: "Tro mod politik. Kristne værdier – byggesten til en politisk etik", s. 185-189. Eksistensen. 1. udg., 2. opl., 2020.

Kildetype
Dokumentation i bogværk

Tags
11. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Klimaprædiken, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URl
https://www.dansketaler.dk/tale/anders-gadegaards-praediken-11-sondag-efter-trinitatis